

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.10.2014
COM(2014) 622 final

2014/0288 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Eesti Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi
2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning
artiklitest 168 ja 168a**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANeku TAUST

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks eesmärgiga lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Kirjas, mille komisjon registreeris 26. mail 2014, taotles Eesti luba sellise meetme kohaldamiseks, millega tehakse erand üldpõhimõtetest, mis reguleerivad sisendkäibemaksu mahaarvamise õigust seoses sõiduautodega. Komisjon teavitas 11. juuni 2014. aasta kirjaga käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Eesti taotlusest. Komisjon teatas 12. juuni 2014. aasta kirjas Eestile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

Üldine taust

Käibemaksudirektiivi artiklites 168 ja 168a on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste ostude puhul tasutud käibemaks, mida tehakse maksustatavate tehingute tarbeks. Sama direktiivi artikli 26 lõike 1 punktiga a on ette nähtud, et ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade kasutamist isiklikuks tarbeks tuleb käsitada tasu eest teenuste osutamisenä, kui nendelt kaupadelt oli käibemaks mahaarvatav. Kõnealuse süsteemi kohaselt on lubatud isikliku kasutuse eest esialgselt mahaarvatud käibemaksu tagastamine.

Sõiduautode puhul on kõnealust süsteemi keeruline kohaldada peamiselt seetõttu, et raske on teha kindlaks sõiduki isiklikuks tarbeks ja ettevõtluse tarbeks kasutamise osakaalu. Aruannete koostamine ja kontrollimine on lisakoormus nii ettevõtjatele kui ka maksuhalduritele ning see kehtib ka juhul, kui Eesti saaks kasutada käibemaksudirektiivi artikliga 168a ettenähtud võimalust piirata ametiautodega seotud kulutuste mahaarvamist proportsionaalselt maksukohustuslase sõiduki tegeliku kasutamisega ettevõtluse tarbeks.

Seepärast on Eesti taotlenud luba piirata mahaarvamisõigust kindlaksmääratud protsendimääraga ja samas vabastada ettevõtjad isiklikuks tarbeks kasutamist kajastavast maksuarvestusest. Sellega lihtsustatakse süsteemi kõigi asjaomaste poolte jaoks ning samal ajal takistatakse ebaõigest arvepidamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Eesti esitatud teabest ilmneb, et keskmiselt kasutatakse ametiautosid isiklikuks tarbeks 50 % ulatuses kogukasutusest. Seepärast tuleks piiranguks määrata 50 %.

Uut süsteemi kohaldatakse kõigi selliste sõiduautode suhtes, mille suurim lubatud mass ei ületa 3500 kilogrammi ning milles ei ole lisaks juhi istekohtale rohkem kui kaheksa istekohta ning mida ei kasutata üksnes ettevõtluse tarbeks. Teatavate eritegevuste jaoks kasutatavad sõiduautod jäetakse mahaarvamise õiguse piirangu reguleerimisalast välja ja seetõttu käsitletakse neid tavaeeskirjade alusel: edasimüümiseks, rentimiseks või liisimiseks ostetavad sõidukid, reisijateveoks (nt taksoteenuseks) kasutatavad sõidukid ja õppesõiduks kasutatavad sõidukid.

Erandit tuleks kohaldada kuni 31. detsembrini 2017, et oleks võimalik hinnata, kas 50 % piirang kajastab endiselt õigesti sõiduautode ettevõtluseks ja isiklikuks tarbeks kasutamise üldist jaotust. Pikendamistaotlusele tuleb lisada kohaldatud protsendimäärä läbivaatamise aruanne, mis tuleb koos taotlusega saata komisjonile 31. märtsiks 2017.

Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Sarnaseid erandeid seoses mahaarvamisõigusega on võimaldatud ka teistele liikmesriikidele.

Käibemaksudirektiivi artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse õigust arvata maha sõiduautodega seotud käibemaksu.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJUHINNANGU TULEMUSED

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Ei kohaldata.

Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

Mõju hindamine

Otsuse ettepaneku eesmärk on eelkõige hõlbustada käibemaksu sissenõudmist seoses sõiduautodega, mida osaliselt kasutatakse ettevõtluse tarbeks, seega on selle võimalik mõju positiivne. Samas püütakse selle abil vältida ebaõigest arvepidamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist.

Erandi kitsa reguleerimisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on mõju siiski igal juhul piiratud.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Eestile antav luba piirata mahaarvamisõigust 50 % käibemaksuga kulutustelt, mis on seotud ametiautodega, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse tarbeks. Käibemaksu mahaarvamisõiguse piiramisega vabastatakse maksukohustuslane käibemaksu arvestamisest sõiduki kasutamiselt isiklikuks tarbeks.

Õiguslik alus

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

Subsidiaarsuse põhimõte

Võttes arvesse käibemaksudirektiivi sätet, millel ettepanek põhineb, tehakse ettepanek liidu ainupädevusse kuulavas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erimeede on erandi piiratud ulatus arvestades kooskõlas taotletava eesmärgiga.

Vahendi valik

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu otsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. TÄIENDAV TEAVE

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Eesti Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,¹ eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Kirjas, mille komisjon registreeris 26. mail 2014, taotles Eesti erandi tegemist direktiivi 2006/112/EÜ sätetest, millega reguleeritakse sisendkäibemaksu mahaarvamise õigust seoses sõiduautodega.
- (2) Komisjon teatas Eesti taotlusest teistele liikmesriikidele 11. juuni 2014. aasta kirjaga. Komisjon teatas 12. juuni 2014. aasta kirjas Eestile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (3) Direktiivi 2006/112/EÜ artiklitega 168 ja 168a on ette nähtud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste kaupade ja teenuste eest tasutud käibemaks, mida ta kasutab maksustatavate tehingute tarbeks. Kõnealuse direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a nõutakse käibemaksu arvestamist, kui ettevõtte vara kasutatakse muuks kui ettevõtluse tarbeks.
- (4) Muuks kui ettevõtluse tarbeks kasutamist on raske täpselt määratlada ja isegi kui see on võimalik, on selline mehhanism tihti koormav. Taotletud loa kohaselt tuleks mitte üksnes ettevõtluse eesmärgil kasutatavate sõiduautode kuludest maha arvatav käibemaks kehtestada ühtse protsendimäärana koos mõnede eranditega. Praegu olemasoleva teabe alusel on Eesti ametiasutused seisukohal, et 50 % määr on põhjendatud. Selleks et vältida topeltnmaksustamist, tuleks tühistada nõue arvestada käibemaksu sõiduautode muuks kui ettevõtluse tarbeks kasutamise korral, kui kõnealuste sõidukite suhtes kohaldatakse käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangut. Kõnealuse lihtsustamismeetme alusel jäetakse kõrvale vajadus pidada arvet ametiautode isiklikuks tarbeks kasutamise kohta ning samal ajal välditakse ebaõigest arvepidamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist.
- (5) Taotletud loa kohast mahaarvamiseõiguse piirangut tuleks kohaldada sellise käibemaksu suhtes, mida on makstud ostetud, liisitud, ühendusesiseselt omandatud või

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

importitud konkreetsetelt sõiduautodelt ja nendega seotud kuludelt, sealhulgas ostetud kütuselt.

- (6) Luba tuleks kohaldada üksnes selliste sõiduautode suhtes, mille suurim lubatud mass ei ületa 3500 kilogrammi ning milles ei ole lisaks juhi istekohtale rohkem kui kaheksa istekohta, kuna kõikide sõiduautode, mille mass ületab 3500 kilogrammi ning milles on lisaks juhi istekohtale rohkem kui kaheksa istekohta, muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamine on ebaoluline tulenevalt nende autode omadustest või ettevõtluse liigist, milleks neid kasutatakse. Tuleks esitada selliste sõiduautode üksikasjalik loetelu, mis on kõnealuse loa reguleerimisalast välja jäetud ning mis põhineb autode konkreetsetel kasutusel.
- (7) Luba peaks olema ajaliselt piiratud ning kehtima 31. detsembrini 2017, et võimaldada läbi vaadata erandit tegeva meetme vajalikkus ja tõhusus ning aluseks olev jaotusmäär ettevõtluse ja muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamise vahel.
- (8) Kui Eesti hinnangul on vajalik pikendada luba pärast 2017. aastat, peaks ta hiljemalt 31. märtsiks 2017 esitama komisjonile kohaldatud protsendimäära läbivaatamise aruande ning loa pikendamise taotluse.
- (9) Erandi kohaldamine ei mõjuta oluliselt lõpptarbimise etapis kogutava maksutulu kogusummat ning see ei mõjuta ebasoodsalt käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 168 ja 168a lubatakse Eestil piirata 50 % määraga õigust arvata maha käibemaks selliste sõiduautodega seotud kuludelt, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse eesmärgil.

Artikkel 2

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktist a ei tohi Eesti käsitada maksukohustuslase ettevõtte varade hulka kuuluvate sõiduautode kasutamist muul kui ettevõtluse eesmärgil tasu eest teenuste osutamisenä, kui kõnealuse sõiduki suhtes kohaldatakse käesoleva otsuse artikli 1 kohaselt käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangut.

Artikkel 3

Artiklis 1 osutatud kulud hõlmavad mitte üksnes ettevõtluse eesmärgil kasutatavate autode ostmist, liisimist, ühendusesiseselt omandamist või importimist ning nende hooldus-, remondi- ja kütusekulusid.

Artikkel 4

Käesolevat otsust tuleks kohaldada üksnes selliste sõiduautode suhtes, mille suurim lubatud mass ei ületa 3500 kilogrammi ning milles ei ole lisaks juhi istekohtale rohkem kui kaheksa istekohta.

Artikkel 5

Artikleid 1 ja 2 ei kohaldata järgmiste sõiduautokategooriate suhtes:

- a) edasimüümiseks, rentimiseks või liisimiseks ostetavad sõidukid;
- b) tasu eest reisijateveoks, sh taksoteenuseks kasutatavad sõidukid;
- c) õppesõiduteenuseks kasutatavad sõidukid.

Artikkel 6

Käesolev otsus aegub 31. detsembril 2017. Käesolevas otsuses sätestatud loa mis tahes pikendamistaotlus tuleb esitada komisjonile 30. märtsiks 2017 koos artiklis 1 osutatud protsendimäära läbivaatamise aruandega.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud Eesti Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*